

ΚΟΣΜΟΣ

ΟΔΟΜΑΧΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑΝΚΣ

Στις φλόγες του εμφυλίου η Αίγυπτος

Από την Παρασκευή το βράδυ οι εξελίξεις στην Αίγυπτο πήραν δραματική τροπή και οι φλόγες του εμφυλίου έζωσαν το Κάιρο, την Αλεξάνδρεια αλλά και τη Χερσόνησο του Σινά. Από τις συγκρούσεις υποστηρικτών του Μόρσι με στρατιωτικούς έχασαν τη ζωή τους πάνω από 17 Αιγύπτιοι ενώ τα τανκς έκαναν την εμφάνισή τους στην πλατεία Ταχρίρ. Οι συγκρούσεις, που συνεχίστηκαν όλη τη νύχτα, δίνουν την αίσθηση ότι η Αίγυπτος βυθίζεται σε μια δίνη αίματος και αβεβαιότητας.

Στην Αίγυπτο τις τελευταίες ημέρες γίναμε μάρτυρες ενός παράδοξου. Από τη μία, είχαμε μια αυταρχική κυβέρνηση να υπερασπίζεται τη Δημοκρατία και τους θεσμούς και, από την άλλη, μια φιλελεύθερη αντιπολίτευση να προωθεί και να στηρίζει ανατροπή της Δημοκρατίας και πραξικόπημα από το στρατό. Το πρόσφατο επεισόδιο στο «σέριαλ της Αραβικής Ανοιξης» φέρνει τα πάνω-κάτω στη Μέση Ανατολή και αλλάζει τα σχέδια όσων πίστεψαν και πόνταραν σε ένα μετριοπαθές Ισλάμ, ως πολιτική πρόταση.

Υπογραφές

Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει πάντως να υποτιμηθεί η δυναμική του αιγυπτιακού λαού. Τα εκατομμύρια των υπογραφών που συγκεντρώθηκαν τους τελευταίους μήνες και τα εκατομμύρια του κόσμου που βγήκε στους δρόμους την τελευταία εβδομάδα ζητώντας την παραίτηση της ισλαμικής κυβέρνησης του **Μοχάμεντ Μόρσι** δίνουν μια κάποια νομιμοποίηση στην επέμβαση του στρατού.

Επειτα από ένα χρόνο στη διακυβέρνηση της χώρας, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι απέτυχαν να αναστρέψουν την κακή πορεία της οικονομίας και επιχειρήσαν να προωθήσουν μια ισλαμική ατζέντα.

Παρά το γεγονός ότι η κοσμική αντιπολίτευση, της οποίας το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από τα σπλάχνα του καθεστώτος Μουμπάρακ, πίεζε από την αρχή για την ανατροπή του Μόρσι, οι ΗΠΑ στήριξαν τον ισλαμιστή πρόεδρο, θεωρώντας ότι θα μπορούσαν να έχουν στην Αίγυπτο ένα ελεγχόμενο πολιτικό Ισλάμ. Το ότι υπήρξε κάποιου είδους συναλλαγή

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com

μεταξύ Ουάσιγκτον και Καΐρου φάνηκε μεταξύ άλλων από το ότι οι ΗΠΑ θα συνέχιζαν να στηρίζουν οικονομικά τον αιγυπτιακό στρατό και από την ξεκάθαρη θέση του Μόρσι κατά του Ασαντ στη Συρία. Οι Αμερικανοί όμως δεν υπολόγισαν τον παράγοντα «αιγυπτιακό λαό» και όταν είδαν ότι χάνουν το χαρτί αποστασιοποιήθηκαν.

Το γεγονός της ανατροπής του Μόρσι σημαίνει προς το παρόν και για το επόμενο χρονικό διάστημα ότι οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι βγαίνουν εκτός πολιτικού παιχνιδιού και ο στρατός αναλαμβάνει θεματοφύλακα του κοσμικού κράτους. Στο προσκήνιο έρχονται όμως και πρόσωπα που είχαν θέσεις εξουσίας και επί καθεστώτος **Μουμπάρακ**.

Δεν είναι σίγουρο ότι ο αιγυπτιακός λαός που ξεσηκώθηκε για την ανατροπή του Μουμπάρακ, θέτοντας, πέρα από τα πολιτικά, και οικονομικά αιτήματα, ήθελε ακριβώς αυτή την εξέλιξη. Το αίτημα της αναδιανομής του πλούτου που στο προηγούμενο διάστημα εκφράστηκε με διαδηλώσεις και με μεγάλες απεργίες στις βιομηχανικές ζώνες του Δέλτα του Νείλου δεν έχει τεθεί από την αντιπολίτευση. Κατά αυτή την έννοια, η Αραβική Ανοιξη βρίσκεται ξανά στη γραμμή της εκκίνησης και ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού «καπελώθηκε» από την κοσμική αντιπολίτευση και το σύνθημα «Όλοι μαζί κατά των ισλαμιστών».

Ο νέος οδικός χάρτης που παρουσίασε ο στρατός και έχει τεθεί ήδη σε εφαρμογή βάζει την Αίγυπτο σε ένα επικίνδυνο μονοπάτι. Η ανατροπή του Μόρσι είναι ένα μεγάλο χτύπημα για τους ισλαμιστές, που επί δεκαετίες προσπαθούσαν κάτω από το αυταρχικό καθεστώς του Μουμπάρακ να φτάσουν στην εξουσία.

Εκατομμύρια Αιγύπτιοι που εξέλεξαν τον Μόρσι πρόεδρο και είδαν το στρατό να μη σέβεται την απόφαση της κάλπης νιώθουν θύματα και προδομένοι και, όπως γίνεται σε αυτές τις περιπτώσεις, η καταπίεση αργά ή γρήγορα προκαλεί αντίδραση. Σύντομα ίσως αποδειχθεί ότι το πραξικόπημα της Τετάρτης ήταν το τέλος της Αραβικής Ανοιξης. ■

Τον αρχικό ενθουσιασμό από την αποκαθήλωση Μόρσι διαδέχονται τα αιματηρά επεισόδια ανάμεσα σε ισλαμιστές και στρατό

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στα ύψη ανεργία και πληθωρισμός, μειωμένες

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ στην αιγυπτιακή οικονομία είχαν ξεκινήσει από την εποχή του Μουμπάρακ ακόμη. Η Αραβική Ανοιξη και όσα ακολούθησαν απλώς επιδείνωσαν την κατάσταση. Η χώρα τρέχει με ρυθμούς ανάπτυξης κοντά στο 5%, αλλά με το ρυθμό που αυξάνεται ο πληθυσμός το ποσοστό αυτό δεν αρκεί για να δώσει δουλειά σε όλους. Πριν από την επανάσταση η ανεργία βρισκόταν στο 10% και στους νέους στο 25%.

Δημόσιος τομέας

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση του Μουμπάρακ δημιούργησε έναν τεράστιο δημόσιο τομέα για να μπορεί να απορροφά εργαζομένους. Με τη δημογραφική έκρη-

ξη, όμως, ο δημόσιος τομέας είναι πλέον υπερκορεσμένος.

Με την πτώση του Μουμπάρακ, την πολιτική αστάθεια και τελικά την άνοδο των Αδελφών Μουσουλμάνων στην εξουσία, οι οποίοι δεν είχαν καμία εμπειρία στη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών, η κατάσταση χειροτέρεψε. Σε αυτό συνετέλεσαν φυσικά η απροθυμία των επενδυτών ναβάλουν νέο χρήμα και η πτώση του τουρισμού, τα έσοδα του οποίου αντιστοιχούν στο 10% του ετήσιου ΑΕΠ.

Η αποδυνάμωση της αιγυπτιακής λίρας έκανε ακόμη πιο περίπλοκα τα πράγματα, καθώς ακρίβυναν οι εισαγωγές και κυρίως αυτές των καυσίμων. Η κυβέρ-

νηση επιδοτεί τα καύσιμα για να φτάνουν φθηνά στην αγορά, αλλά αυτή τη στιγμή το κόστος της επιδότησης έχει φτάσει να κοστίζει στο κράτος το 8% του ΑΕΠ.

Δανεισμός

Μία λύση που προτάθηκε στον Μοχάμεντ Μόρσι ήταν να δανειστεί λεφτά από το ΔΝΤ. Ο Μόρσι προσπάθησε να το αποφύγει, καθώς θα στιγματιζόταν με το ότι έδωσε τη χώρα στο άρμα των ξένων δανειστών. Επίσης, στην Αίγυπτο ο λαός έχει πολύ αρνητική στάση απέναντι στο ΔΝΤ. Ο αποπεμφθείς πρόεδρος προσπάθησε να βρει λεφτά από τη Σαουδική Αραβία και το Κατάρ, αλλά δεν πρόλαβε.

